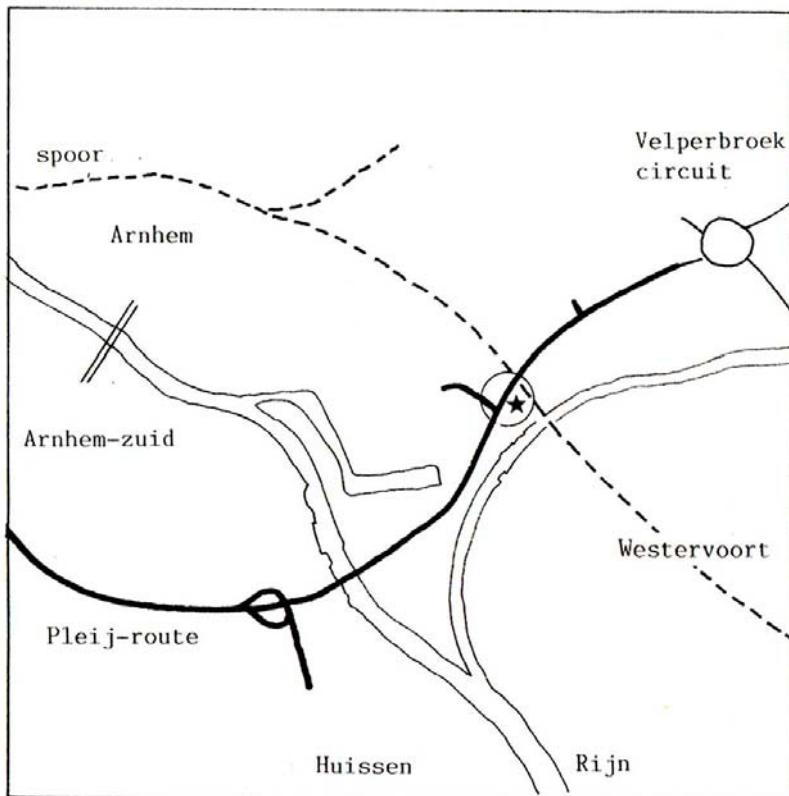

★ Westervoortse fort

Fort Westervoort

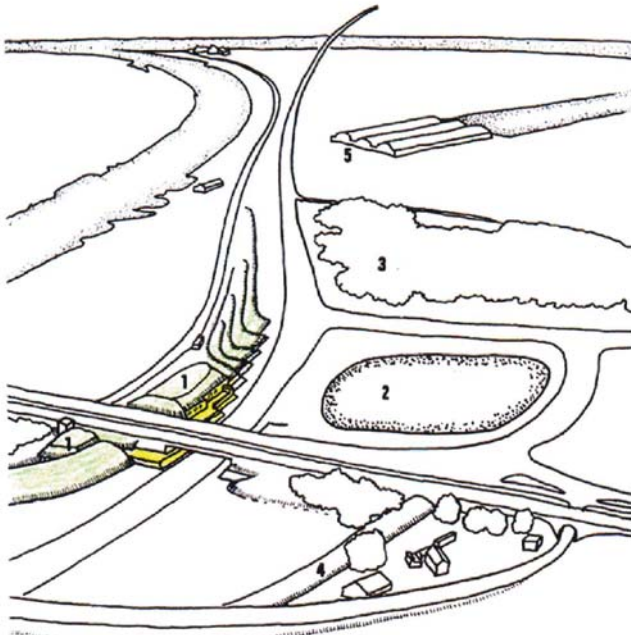
In 1980 werd ik als beeldend adviseur toegevoegd aan de Werkgroep Omgevingsvormgeving Pleijroute. Uiteindelijk resulteerde dit in twee autonome kunstopdrachten langs deze Provinciale weg. Hiervoor werden schetsopdrachten uitgezet waaruit het kunstwerk van Marijke de Goeij bij de Sacharov brug voortkwam met de titel *Het Dansend Vierkant* en even verderop het beeld met de naam *Observatorium* van Jos Kokke. Voor deze laatste kunstopdracht zijn 13 verschillende voorstellen gemaakt door evenzovele kunstenaars (een tentoonstelling en een catalogus maakte de keuze inzichtelijk).

Daarnaast bleek de situatie bij het fort Westervoort te vragen om extra aandacht. Een groot deel van het bestaande fort was niet te handhaven. Het restant van het fort stond bovendien schuin dicht bij de geprojecteerde weg en daarnaast was een tunnel nodig voor de passage onder de spoorlijn. Het voorstel dat ik hiervoor bedacht knoopte de verschillende onderdelen op een visueel vanzelfsprekende wijze aan elkaar. In plaats van een tunnel met even verderop een viaduct werd gekozen voor 3 viaducten met een massieve betonnen balustrade en een langgerekte geknikte betonnen muur die de scheve ligging van het fort opving.

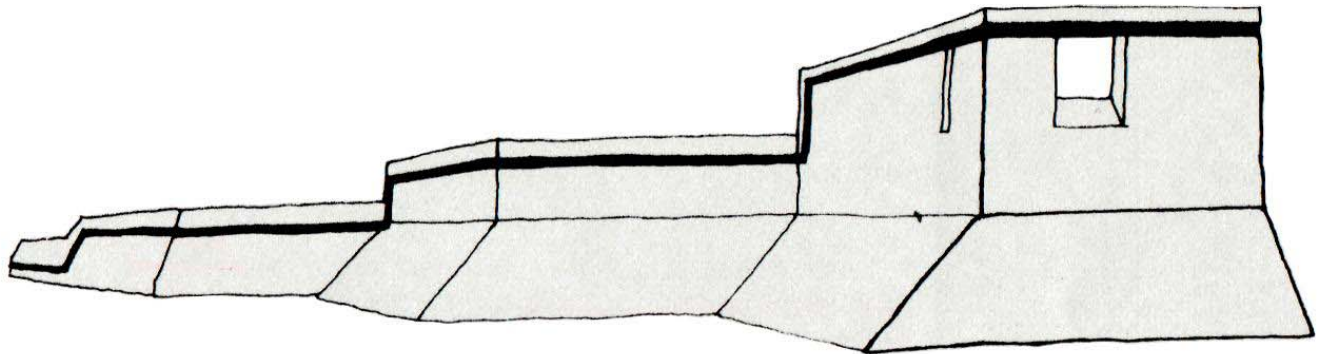
situatie nabij westervoortse fort (voorstel)

- 1 aanpassing resten westervoortse fort
- 2 water
- 3 groenvoorziening
- 4 geluidswal combineren met bestaande dijk
- 5 gevel aku beziën

Westervoortse fort vormgeving situatie + 3 viaducten

i.s.m. Dienst Wegen en Verkeer
Provincie Gelderland
uitvoering in 1980

In de geknikte betonnen muur zit een verzonken lichtblauwe lijn die als het ware meeloopt met de automobilist onder het viaduct door. Je zou het een oogleuning kunnen noemen. Deze visuele begeleiding vergemakkelijkt het passeren van deze ruimtelijke vernauwing van het wegbeeld ter plaatse van het fort. Een opening in de betonnen muur legt het verband met de schietgaten bij het aangrenzende fort. De oorspronkelijke door beschietingen beschadigde muren van het fort worden gehandhaafd. Een zeer grove huid met onregelmatig reliëf zorgt voor een textuur verwantschap. Een neventunnel maakt het mogelijk om vanaf de andere zijde de open plaats bij het fort te betreden. Hierdoor is een herdenkingsplaquette m.b.t. WO II bereikbaar voor voetgangers. Het fort zelf is vooralsnog dicht gezet.

De toepassing van een beeldende optiek bij deze weg was een experiment. De Provincie Gelderland heeft op basis hiervan een percentage regeling vastgesteld voor haar toekomstige nieuwe wegen inclusief bruggen en viaducten.

Tegelijkertijd heb ik samen met mijn collega Marcel van Vuuren een opdracht gekregen van Rijkswaterstaat voor een beeldende benadering van de A-15. Dit heeft geresulteerd in een brochure met een groot aantal aanbevelingen. Een suggestief ambitieus beeldplan dat zo in een streekplan kon worden opgenomen was hieraan toegevoegd. Compleet met vele toen actuele voorbeelden en zelfs studievoorstellen van studenten van de Academie van Bouwkunst te Arnhem. Het geheel was opgesteld op 27-10-1983.

